



## DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Lietuvos literatūra ir sąmoningumo istorija	Lithuanian Literature and History of Consciousness	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
<b>Koordinuojantis:</b> doc. dr. Darius Kuolys <b>Kitas (-i):</b>	VU Filologijos fakultas, Literatūros, kultūros ir vertimo tyrimų institutas, Lietuvių literatūros katedra, Universiteto g. 5.

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Pavasario / rudens semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
<b>Išankstiniai reikalavimai:</b> nėra	<b>Gretutiniai reikalavimai (jei yra):</b> nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<p>Dalykas studentams atvers literatūros, istorijos ir filosofinės minties sąveikas, padės pažinti, analizuoti, interpretuoti ir suprasti Lietuvos literatūros istoriją kaip individo ir bendruomenės sąmoningumo raidą, o pačią literatūrą – kaip savirefleksijos, idėjų, kolektyvinės vaizduotės, tapatumų raiškos ir įtampų lauką. Dalykas ugdys studentų gebėjimus analitiškai vertinti ir interpretuoti literatūros, kultūros tekstus plačiame sąmoningumo raidos kontekste.</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Studentai mokės vertinti literatūros tekstus kaip svarbius šaltinius asmens ir bendruomenės sąmoningumui pažinti.	Probleminės paskaitos. Literatūros studijavimas. Grupės diskusijos seminaruose.	Kaupiamasis vertinimas. Formuojamasis vertinimas.
- Studentai pažins ir supras literatūros ir mito sąveikas, literatūros vaidmenį mitus kuriant ir perkuriant.		Formuojamasis vertinimas. Vertinamas studento, studentės akademinis darbas seminaruose: keliami klausimai, svarstymai, atsakymai.
- Studentai suvoks literatūros ir bendruomenės istorinių naratyvų jungtis, literatūros svarbą kolektyvinei istorinei vaizduotei ir savimonei.		
- Studentai supras literatūros ir kalbinio, pilietinio, egzistencinio, religinio sąmoningumo sąryšį; gebės literatūros tekstuose įžvelgti įvairias šių sąmoningumų formas.	Probleminės paskaitos. Literatūros studijavimas. Grupės diskusijos seminaruose.	Formuojamasis vertinimas. Vertinamas studento, studentės akademinis darbas seminaruose: keliami klausimai, svarstymai, atsakymai.
- Studentai gebės analizuoti ir interpretuoti skirtingus literatūros tekstus sąmoningumo raiškos aspektu.		Kaupiamasis vertinimas.

<p>- Studentai gebės pasirinkti studijų tikslus ir uždavinius, savarankiškai ir bendradarbiaudami jų siekti; gebės vertinti savo ir kolegų akademinio darbo rezultatus.</p>	<p>Vertinamas pranešimas, jo pristatymas ir gynimas. Vertinamas rašto darbas.</p>
---	---

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Kolektyvinė vaizduotė, asmens sąmoningumas ir literatūra. Literatūros vaidmenys „konstruojant“ ir „dekonstruojant“ bendruomenės naratyvus, mitus, ideologijas, tapatybes.	2						2	2	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį]. V. Kavolis, „Žmogus istorijoje“, p. 125-127; 195-196; T. Venclova, „Vilties formos“, p. 318-326; A. J. Greimas, „Iš arti ir iš toli“, p. 370-375, 420-423.
2. Kolektyvinės vaizduotės ištakos ir atramos: senieji, naujieji mitai ir Lietuvos literatūra. Literatūrinė mitokūra. Nuo metraščių iki Gintaro Beresnevičiaus, Sigito Gedos, Sauliaus Tomo Kondroto.	4		2				6	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. T. Venclova, „Vilties formos“, p. 266-274; A. J. Greimas, „Iš arti ir iš toli“, p. 353-369.
3. Literatūra ir istoriniai naratyvai. Istorinė vaizduotė ir istorinė savimonė. Kovos dėl atminties. Nuo Adomo Mickevičiaus iki Czesława Miłoszo, Antano Škėmos, Juditos Vaičiūnaitės, Kristinos Sabaliauskaitės.	4		2				6	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. V. Kavolis, „Žmogus istorijoje“, p. 251-288; T. Venclova, „Vilties formos“, p. 326-333.
4. Literatūra, herojinė pilietinė sąmonė ir kalbinė savimonė. Herojinis etosas. Herojinis ir nacionalinis epai, jų paieškos. Deheroizacija. Nuo Motiejaus Strijkovskio iki Justino Marcinkevičiaus, Janinos Degutytės ir Mariaus Ivaškevičiaus.	2		4				6	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. Pranešimo rengimas, pristatymas, gynimas. T. Venclova, „Vilties formos“, p. 282-289; A. J. Greimas, „Iš arti ir iš toli“, p. 410-415.
5. Lietuvos literatūra ir religinė savimonė. Dialogas ir ginčas su Dievu. Lietuviškoji mistika. Nuo Konstantino Sirvydo, Konstancijos Benislavskos iki Šatrijos Raganos, Algimanto Mackaus ir Sigito Parulskio.	2		2				4	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. Pranešimo rengimas. V. Kavolis, „Žmogus istorijoje“, p. 217-250; A. J. Greimas, „Iš arti ir iš toli“, p. 121-127.

6. Literatūra ir asmens emancipacija. Egzistencinis sąmoningumas. Nepriklausomo žmogaus priklausomybės. Nuo Vinco Kudirkos, Žemaitės iki Liūnės Sutemos ir Alfonso Nykos-Niliūno.	2		4					<b>6</b>	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. Pranešimo rengimas, pristatymas, gynimas. V. Kavolis, „Žmogus istorijoje“, p. 20-26, 305-342, 329-331.
7. Literatūra ir išlikimo bei saugos sąmonė. Valenrodizmo fenomenas. Gyvenimai ir susigyvenimai. Nuo Simono Daukanto iki Vinco Mykolaičio-Putino, Juozo Baltušio ir Marcelijaus Martinaičio.	2		4					<b>6</b>	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. Pranešimo rengimas, pristatymas, gynimas. V. Kavolis, „Žmogus istorijoje“, p. 324-329.
8. Literatūra ir rezistencijos savimonė. Pasipriešinimo ir maišto prasmės, vilties formos. Nuo Antano Klemento iki Dianos Glemžaitės, Tomo Venclovos, Mindaugo Tomonio.	2		2					<b>4</b>	6	Teorinės literatūros studijos [pagal poreikį] ir pasirinktų literatūros kūrinių analizė. Pranešimo rengimas, pristatymas, gynimas. A. J. Greimas, „Iš arti ir iš toli“, p. 304-307; T. Venclova, „Vilties formos“, p. 30-33; 64-71.
9. Literatūra ir rezignuojanti sąmonė. „Pavargę herojai“ ir jų liudijimai. Nuo Juozapo Bakos, Lazdynų Pelėdos iki Antano Škėmos, Broniaus Radzevičiaus, Ričardo Gavelio.	2		2					<b>4</b>	6	Pasirinktų literatūros kūrinių analizė. Pranešimo rengimas, pristatymas, gynimas.
10. Sąmoningumo imperatyvai. Algirdas Julius Greimas, Czesławas Miłoszas, Vytautas Kavolis, Marija Gimbutienė, Jonas Mekas, Tomas Venclova.	2		2					<b>4</b>	6	Pasirinktų literatūros kūrinių ir kultūros tekstų analizė. Pranešimo rengimas, pristatymas, gynimas.
11. Pasirengimas egzaminui ir jo laikymas									2 6	Egzaminui skirto rašto darbo rašymas
<b>Iš viso</b>	<b>24</b>		<b>24</b>					<b>48</b>	<b>8 2</b>	

Vertinimo strategija	Svori s proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
<b>Kaupiamasis vertinimas:</b> 1. Darbas seminaruose	30	Viso semestro metu	Seminarų metu bus vertinami studentų gebėjimai analizuoti, interpretuoti ir sieti skirtingus literatūros tekstus sąmoningumo raiškos aspektu, įžvelgti literatūros kūrinyje įvairias asmens, bendruomenės sąmoningumo formas ir jas paaiškinti. Už pasirengimą visiems seminarams ir aktyvų dalyvavimą, argumentuotus pasisakymus diskusijose – 3 balai. Už pasirengimą 80 proc. seminarų ir dalyvavimą diskusijose, ne visada tinkamai argumentuotus pasisakymus – 2 balai. Už pasirengimą 60 proc. seminarų ir pasyvų dalyvavimą, argumentų stokojančius pasisakymus diskusijose – 1 balas.
2. Pranešimo vertinimas	20	Semestro pabaigoje	Pranešimas turi atskleisti teorinių klausimų supratimą ir literatūros kūrinio, kaip šaltinio pažinti asmens ir bendruomenės sąmoningumą, išmanymą. Išpildžius abu reikalavimus, pranešimas vertinamas 2 balais, vieną jų – 1 balu, neišpildžius nė vieno – 0 balų.

3. Egzaminas (rašto darbas)	50	Egzaminų laikymo laikotarpio metu	Egzaminui skirtas rašto darbo apimtis: 25 000 spaudos ženklai su tarpais. Rašto darbas vertinamas šiais aspektais: <b>Darbo struktūra.</b> Darbo struktūra pagrįsta, aiški ir logiška - 1 balas. <b>Analitinis darbo turinys.</b> Pagrįstai keliami ir nuosekliai svarstomi klausimai, padedantys atskleisti ir interpretuoti literatūros tekstą sąmoningumo raiškos aspektu. Analizė logiška ir išsami, interpretacija savarankiška. Išvados argumentuotos ir tinkamai suformuluotos - 3 balai. <b>Akademinių darbo kultūra.</b> Mokama deramai naudotis šaltiniais ir citatomis; logiškai, taisyklinga kalba dėstyti mintis - 1 balas.
-----------------------------	----	-----------------------------------	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
<b>Privalomoji literatūra</b>				
Vytautas Kavolis	1994	Žmogus istorijoje		Vilnius: Vaga
Algirdas Julius Greimas	1991	Iš arti ir iš toli. Literatūra, kultūra, grožis		Vilnius: Vaga
Tomas Venclova	1992	Vilties formos. Eseistika ir publicistika		Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjunga
		Savarankiškam interpretavimui studento pasirinktas vienas didesnės apimties arba keli mažesnės apimties literatūros kūriniai. [Siūlomų analizuoti ir interpretuoti kūrinių sąrašas kiekvienais metais pateikiamas semestro pradžioje]		
<b>Papildoma literatūra</b>				
Vytautas Kavolis	2016	Moterys ir vyrai lietuvių literatūroje		Vilnius: Apostrofa
Darius Kuolys	2009	Res Lituana. Kunigaikštystės bendrija		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, p. 15-48.
Arūnas Sverdiolas	1996	Steigtis ir sauga		Vilnius: Baltos lankos
Richard Kearney	1999	Poetics of Modernity. Toward a Hermeneutic Imagination		New York: Humanity Books
Rimvydas Šilbajoris	1992	Netekties ženklai. Lietuvių literatūra namuose ir svetur		Vilnius: Vaga
Kęstutis Nastopka	2002	Reikšmių poetika: semiotikos bandymai		Vilnius: Baltos lankos
Viktorija Daujotytė	1990	Tautos žodžio lemtys		Vilnius: Vaga